

PARTER OCH DOMSLUT

Richard Johanson

Parter

Tilltalad

Richard Johanson, 19920205-3477
Frihetsberövande: Häktad
F.n häktet Kronoberg

Offentlig försvarare
Advokat Lars Ahlstedt
Advokatfirman Lars Ahlstedt AB
Hornsgatan 154, 117 28 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Svante Alm
Åklagarmyndigheten
City åklagarkammare i Stockholm
Box 70296, 107 22 Stockholm

Målsägande

1. OSCAR Karl-Gunnar Björhn

Målsägandebiträde genom substitution
Jur.kand. Philip Alouch

Målsägandebiträde
Advokat Maryam Arfaoui
Olsson Lilja Advokater AB
Sankt Eriksgatan 63 A, 112 34 Stockholm

2. Jie Yang

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Robert Ataseven
Advokatfirman Gripen AB
Järnagatan 16, 151 73 Södertälje

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Rådhuset, Scheelegatan
7
Stockholm

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
08- 561 650 00

E-post
stockholms.tingsratt@dom.se
Webb
www.stockholmstingsratt.se

Målsägandebiträde
Advokat George Yanko
Advokatfirman George Yanko
Storgatan 1, 151 72 Södertälje

Domslut

Brott som Richard Johanson döms för

Förberedelse till mord, 2025-04-19, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken

Olaga förföljelse, 2025-04-19, 4 kap 4 b § 4 p brottsbalken

Påföljd

Fängelse 9 år

Häktning m.m.

Richard Johanson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Richard Johanson ska betala skadestånd till Jie Yang med 100 000 kr. Richard Johanson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 19 april 2025.

Richard Johanson ska betala skadestånd till Oscar Björhn med 100 000 kr. Richard Johanson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 19 april 2025.

Förverkande och beslag

I beslag tagen egendom förverkas från Richard Johanson i enlighet med 36 kap. 9 § brottsbalken: (Polismyndigheten, - 2025-5000-BG47765 p. 1 (mobiltelefon)

- 2025-5000-BG47782 p. 1-4, 6-7, 9-10 (övervakningsutrustning med tillbehör, mobiltelefon, arbetshandske, balaklava, peruk)
- 2025-5000-BG47801 p. 1-2, 5, 7, 9-21, 24-29 (nitril- och arbetshandskar, tillbehör till teknisk utrustning, trasor, rep, diskhandskar, handfängsel med tillbehör, matta, lacknafta, tändare, balaklava, plastsäckar, bensin, försvarsspray, plastburk med spruta och kanyl, stege, spade)
- 2025-5000-BG49371 p. 2-4 (kameror, GPS-puck)
- 2025-5000-BG49372 p. 1-2, 5, 7, 8:1, 8:3-8:4, 9, 13, 23-26, 30, 35 (datorer, telefon, kamera, hårddiskar, minneskort, dyrkningskit)
- 2025-5000-BG49375 p. 1-5 (kameror med tillbehör)
- 2025-5000-BG49382 p. 1-6 (kameror, handfängsel, kniv, sprutor med kanyler)
- 2025-5000-BG19903 p. 1-2 (kamera med fäste)

- 2025-5000-BG45668 p. 1 (mobiltelefon).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i läkarintyget enligt 7 § lag (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, aktbil. 30, och det rättspsykiatriska utlåtandet, aktbil. 159, som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Richard Johanson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Lars Ahlstedt ska få ersättning av staten med 303 563 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 215 300 kr arbete
- 27 550 kr tidspillan
- 60 713 kr mervärdesskatt

George Yanko ska få ersättning av staten med 189 844 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 151 875 kr arbete
- 37 969 kr mervärdesskatt

Maryam Arfaoui ska få ersättning av staten med 164 055 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 124 501 kr arbete
- 6 525 kr tidspillan
- 218 kr utlägg
- 32 811 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna för den offentliga försvararen, målsägandebiträderna och för den tidigare förordnade offentliga försvararen.

YRKANDEN

Stämningsansökan 2025-09-29, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Richard Johanson ska dömas för förberedelse till mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Richard Johanson ska dömas för olaga förföljelse enligt 4 kap 4 b § 4 p brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 FÖRBEREDELSE TILL MORD

Richard Johanson har med uppsåt att beröva Jie Yang och Oscar Björhn livet tagit befattning med följande föremål som varit särskilt ägnade att användas som hjälpmedel vid genomförande av brotten: skåpbil, kanyl och spruta innehållande bensin, kniv, försvarsspray, handfängsel, rep, dyrkverktyg, handskar, maskering i form av balaklava, peruk och färgade kontaktlinser, matta, plastsäckar, spade, flaskor innehållande bensin respektive lacknafta, tändare samt övervakningskameror och annan teknisk utrustning avsedd för övervakning av målsägandena. Det hände under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 på Bobergsgatan, Stockholms stad och på andra platser i landet.

Faran för brottens fullbordan har inte varit ringa och gärningarna är inte med hänsyn till andra omständigheter mindre allvarliga.

Richard Johanson begick gärningarna med uppsåt.

1.2 OLAGA FÖRFÖLJELSE

Richard Johanson har förföljt Jie Yang och Oscar Björhn genom följande brottsliga gärningar. Det hände under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 på Bobergsgatan, Stockholms stad och på andra platser i landet.

a) Ofredanden under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 genom att Richard Johanson vid ett stort antal tillfällen placerat kameror och annan teknisk utrustning ämnad för ljud- och bildövervakning av målsägandena i och i direkt anslutning till målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan. Målsägandena fick kännedom om utrustningen vilket Richard Johanson kunde förvänta sig.

b) Ofredande den 10 februari 2025 genom att Richard Johanson stått utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan och tittat och fotat/filmat upp mot deras bostad.

c) Ofredande den 17 februari 2025 genom att Richard Johanson skickat ett textmeddelande med kränkande innehåll till Oscar Björhn. Även Jie Yang fick del av meddelandets innehåll vilket Richard Johanson kunde förvänta sig.

d) Ofredande den 9 april 2025 genom att Richard Johanson, iklädd peruk och solglasögon, stått utanför gymmet STC på Bobergsgatan och tittat på Jie Yang som befann sig inne på gymmet.

e) Ofredande den 11 april 2025 genom att Richard Johanson uppehållit sig i och utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan. När målsägandena lämnade bostaden har Richard Johanson följt efter, filmat och sökt kontakt med målsägandena.

f) Ofredande den 19 april 2025 genom att Richard Johanson uppehållit sig utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan när Jie Yang lämnade bostaden.

Gärningarna kunde förväntas kränka målsägandenas frid på ett kännbart sätt.

Varje gärning utgjorde led i en upprepad kränkning av målsägandenas integritet.

Richard Johanson begick gärningarna med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Richard Johanson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Jie Yang har begärt att Richard Johanson ska betala skadestånd med 150 000 kr.

Beloppet avser kränkningsersättning. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 19 april 2025.

Oscar Björhn har begärt att Richard Johanson ska betala skadestånd med 150 000 kr.

Beloppet avser kränkningsersättning. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 19 april 2025.

Förverkande och beslag

Det yrkas att angivet gods förverkas från Richard Johanson enligt 36 kap 9 § alt. i andra hand 12 § brottsbalken: (Polismyndigheten, - 2025-5000-BG47765 p. 1 (mobiltelefon)

- 2025-5000-BG47782 p. 1-4, 6-7, 9-10 (övervakningsutrustning med tillbehör, mobiltelefon, arbetshandske, balaklava, peruk)

- 2025-5000-BG47801 p. 1-2, 5, 7, 9-21, 24-29 (nitril- och arbetshandskar, tillbehör till teknisk utrustning, trasor, rep, diskhandskar, handfängsel med tillbehör, matta, lacknafta, tändare, balaklava, plastsäckar, bensin, försvarsspray, plastburk med spruta och kanyl, stege, spade)

- 2025-5000-BG49371 p. 2-4 (kameror, GPS-puck)

- 2025-5000-BG49372 p. 1-2, 5, 7, 8:1, 8:3-8:4, 9, 13, 23-26, 30, 35 (datorer, telefon, kamera, hårddiskar, minneskort, dyrkningskit)

- 2025-5000-BG49375 p. 1-5 (kameror med tillbehör)

- 2025-5000-BG49382 p. 1-6 (kameror, handfängsel, kniv, sprutor med kanyler)

- 2025-5000-BG19903 p. 1-2 (kamera med fäste)
- 2025-5000-BG45668 p. 1 (mobiltelefon).

INSTÄLLNING

Åklagaren samt Jie Yang och Oscar Björhn, som båda biträder åtalet, har yrkat enligt ovan.

Richard Johanson har bestridit ansvar för förberedelse till mord på målsägandena på grunden att han inte haft något uppsåt att döda dem. Fara för fullbordat brott har därutöver varit ringa.

Richard Johanson har också bestridit ansvar för olaga förföljelse av målsägandena. Han har vidgått de faktiska gärningarna, förutom under åtalspunkten 1.2 d) vari gärningen förnekas helt, både på objektiv och subjektiv grund.

Richard Johanson har bestridit skadeståndsanspråken och yrkandena om att förverka det i beslag tagna godset. Han har godtagit sättet att beräkna räntan på för skadeståndsanspråken.

Richard Johanson har varit frihetsberövad sedan den 19 april 2025. Ett avräkningsunderlag finns som bilaga till domen.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat den bevisning som anges i stämningsansökan, se bilaga 1.

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Richard Johanson har hörts över åtalet.

På åklagarens begäran har rätten hållit förhör med Jie Yang och Oscar Björhn.

Som skriftlig bevisning har försvaret presenterat chattkorrespondens och filmklipp.

Thomas Rahm har förhört på försvarets begäran.

BAKGRUND

Richard Johanson och Jie Yang fick kontakt med varandra via en språkapp, Hello talk. Jie Yang ville lära sig det svenska språket. I augusti 2023 flyttade Jie Yang till Norrköping för att studera. Richard Johanson och Jie Yang träffades fysiskt första gången i januari 2024. De hade någon typ av parrelation fram till och med oktober 2024. Jie Yang avslutade relationen den 10 november 2024. I januari 2025 träffade Jie Yang en ny man, Oscar Björhn. I februari 2025 lämnade Jie Yang Norrköping och folkbokförde sig i Stockholm, på Oscar Björhns adress.

DOMSKÄL

SKULD

Richard Johansons berättelse

I aktuellt mål har Richard Johanson förklarat inför rätten i huvudsak följande. Han var arg på rättssystemet eftersom hans polisanmälningar om stöld m.m. mot Jie Yang inte togs på allvar. Han var däremot inte arg på Jie Yang för att deras relation tog slut och att hon träffat en annan man. Han kände snarare en lättnad eftersom han blivit utnyttjad av Jie Yang och ville varna Oscar Björhn för henne som lycksökerska. Utnyttjandet bestod i att Jie Yang försökte få uppehållstillstånd i Sverige genom honom och genom hennes krav på att han skulle skaffa bostad m.m. åt henne. Jie Yang utsatte honom för diverse kränkningar. De hjälpmedel som han har införskaffat, och som har hittats i hans skåpbil, har han köpt som rekvisita för sina fantasier. I dessa fantasier hade han känslor som gick ut på att döda Jie Yang och Oscar Björhn. Han hade dock aldrig för avsikt att omsätta sina känslor till gärningar i praktiken. Han hade däremot planer på att ta livet av sig. De sökningar han gjort på Internet

har haft samma syfte, att känslomässigt bearbeta det svek han upplevt från både rättssystemet och Jie Yang. Sökningarna på diverse läkemedel, kemikalier och substanser gjorde han som rekognosceringar i suicidalt syfte. Hans avsikt med att upprepade gånger söka upp Jie Yang och Oscar Björhn var att få svar på frågan om Jie Yang någonsin haft uppriktigt varma känslor för honom eller om det bara var ett spel från hennes sida för att tillskansa sig olika saker. Han var medveten om att Jie Yang och Oscar Björhn kände till att han bevakade dem och att han hade blivit påkommen både av dem och av grannarna. Hans övervaknings- och avlyssningsutrustning hade nämligen hittats flera gånger och tagits ner. Den 19 april 2025 var han vid parets bostad i syfte att hämta in all teknisk utrustning som han hade placerat i och kring fastigheten på Bobergsgatan. Han hade slutligen fått den tillfredsställelse och de svar han sökt efter under våren och hans projekt var därmed avslutat.

Förberedelse till mord

Utredningen

Det är utrett att följande saker hittades i Richard Johansons skåpbil, som stod parkerad i närheten av målsägandenas bostad den 19 april 2025, samma dag som han greps. Kanyl och spruta med bensin, kniv, försvarsprej, handfängsel, rep, dyrkverktyg, handskar, balaklava, peruk, färgade kontaktlinser, matta, plastsäckar, spade, flaskor med bensin respektive lacknafta, tändare samt övervakningskameror och annan teknisk utrustning. Därutöver kan tilläggas att det vid husrannsakan i det lägenhetshotellrum som Richard Johanson hade hyrt tillfälligt har hittats bl.a. mer teknisk utrustning, handfängsel och balaklava.

Tingsrätten konstaterar att åklagaren presenterat en omfattande bevisning kring Richard Johansons förehavanden under perioden januari – 19 april 2025. En del av detta består i Richard Johansons egenhändigt inspelade filmer på sig själv, inspelade telefonsamtal med sin syster, sin far och sin mor, men också chatthistorik mellan honom och hans syster, samt chatthistorik mellan honom

och Oscar Björhn. Utöver detta kan nämnas att åklagaren presenterat fotografier, skärmdumpar samt film- och ljudklipp från Richard Johansons telefoner/lagringsmedia, underlag avseende hans köp av sprutor, kanyler, kamera och trappstege, GPS- och mastuppkopplingar med tillhörande brukar-pm, beslagtagna restriktionspost mellan Richard Johanson och hans syster, samt utlåtanden från Rättsmedicinalverket och Giftinformationscentralen gällande vissa införskaffade och tilltänkta brottshjälpmedel.

För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram i målet finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade gjort sig skyldig till det som åklagaren påstått. I beviskravet ligger att det i praktiken ska vara uteslutet att det gått till på annat sätt än det som åklagaren gjort gällande.

Är det visat att Richard Johanson haft uppsåt att utföra två mord?

Bestämmelser om förberedelse till brott finns i 23 kap. 2 § brottsbalken. Förberedelse är straffbelagt endast vid brott där detta särskilt anges. Av 3 kap. 11 § och 13 kap. 12 § brottsbalken framgår att förberedelse till mord är straffbelagt. Enligt 23 kap. 2 § första stycket 2 brottsbalken ska den som – med uppsåt att utföra brott – skaffar, tillverkar, lämnar, tar emot, förvarar, transporterar, sammanställer eller tar annan liknande befattning med något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott, dömas för förberedelse till brottet, om han inte har gjort sig skyldig till fullbordat brott eller försök.

För ansvar för förberedelse till brott krävs att gärningsmannen har haft uppsåt såväl i förhållande till förberedelsehandlingen som i förhållande till det efterföljande brottet. När det gäller uppsåt i förhållande till ett efterföljande brott räcker det med uppsåt att brott av ett visst slag ska komma till stånd, även om det ännu inte föreligger en konkret brottsplan. När det som i förevarande

fall är fråga om egenförberedelse, dvs. när den som utför förberedelsehandlingen själv ska utföra brottet, måste vederbörande vid tidpunkten för förberedelsehandlingen ha beslutat att senare företa den handling som utgör brottet. Uppsåtsbedömningen kan i dessa fall inte göras med hjälp av de vanliga uppsåtsformerna. Det avgörande vid egenförberedelse är gärningsmannens avsikt att utföra brottet.

Begreppet hjälpmedel vid brott har inte några formella begränsningar. I praktiken kan vad som helst utgöra ett hjälpmedel vid förövande av brott. För att något ska anses vara särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott krävs att det har en någorlunda central betydelse för brottets genomförande med hänsyn till sin beskaffenhet. Hjälpmedlet ska alltså typiskt sett vara lämpat för det aktuella brottet. Så kan vara fallet med exempelvis ett vapen, en karta över brottsplatsen eller sammanställd information, om den är nedtecknad eller på annat sätt lagrad. Även föremål som är av omedelbar betydelse för att undgå att bli upptäckt i samband med brottets genomförande kan anses som hjälpmedel, till exempel förfalskade identitetshandlingar eller maskering. Helt vardagliga föremål som kan användas vid brott omfattas däremot som regel inte av begreppet hjälpmedel i detta sammanhang, såsom en vanlig bil, dator eller mobiltelefon. Två eller flera objekt som inte var för sig kan anses vara hjälpmedel ägnade att användas vid brott kan tillsammans vara det. Avgörande är då deras samlade relevans i fråga om risken för brott. (se prop. 2000/01:85 s. 36 ff.). När det gäller begreppet befattning anses det ha en inskränkt betydelse, men omfattar ändå de flesta typer av hantering av hjälpmedel. Beträffande fysiska föremål krävs i normalfallet att gärningsmannen ska ha detta i sin besittning, men samtidigt gäller att befattningen inte behöver vara omedelbar.

Vad avser uppsåt i förhållande till förberedelsegärningen konstaterar tingsrätten, mot bakgrund av som funnits styrkt enligt ovan, att det är Richard Johanson som införskaffat brottshjälpmedlen och som haft dem i sin skåpbil. Det är också utrett att det är han som placerat ut teknisk utrustning, såsom

avlyssningsapparat och övervakningskameror, i och omkring den fastighet vari Jie Yang och Oscar Björhn haft en lägenhet. Richard Johanson har således haft uppsåt i förhållande till förberedelsegärningen.

Vad gäller Richard Johansons uppsåt till de efterföljande brotten gör tingsrätten följande överväganden.

Som framgår ovan har det i Richard Johansons skåpbil hittats en mängd brottshjälpmedel, däribland kniv, spruta med kanyl innehållandes bensin, samt flaskor med bensin respektive lacknafta. Genom den tömning av Richard Johansons sju enheter som gjorts, beståendes av mobiler, hårddiskar samt minneskort, framgår att Richard Johanson under ovan nämnda tidperiod gjort sökningar på Internet på bl.a. ”bevisa mord utan kropp”, ”mord, straff, Sverige”, ”brottsbalken mord utan kropp”, ”lacknafta Giftinformationscentralen”, ”insulin Giftinformationscentralen”, ”narkos”, propofol injektion”, ”fentanyl injektion”, ”överdosering insulin”, ”bevisa mord utan kropp”, ”saltsyra”, ”kaustiksoda”, ”motorsåg”, ”hur styckas ett lik”, ”styckmord”, ”how to cutting off the carotid arteries”, ”best rope to fastest strangel someone”, ”cut someone throat to die immediately” och ”luminol to detect blood”.

Richard Johanson har berättat att han aldrig haft för avsikt att döda målsägandena utan att han införskaffat en del av brottshjälpmedlen i suicidalt syfte. Andra brottshjälpmedel ska han ha köpt för att tjäna som ”rekvisita för känslomässig bearbetning” efter det svek som han upplevt att Jie Yang utsatt honom för.

Tingsrätten anser att åklagaren presenterat en mycket övertygande bevisning för att Richard Johanson i själva verket framskridit långt i sina planer att mörda målsägandena när han greps utanför deras bostad den 19 april 2025. Richard Johansons invändning att vissa föremål, som handskar, sopsäckar, handfängsel, balaklava och spade skaffats i annat syfte, kan svårligen kopplas ihop med

suicid. Sökningarna på Internet som exemplifierats ovan samt det restriktionsbrev som beslagtagits, vari Richard Johanson försökt förmå bl.a. sin syster att skaffa falska vittnesmål mot Jie Yang samt försökt förmå systemen att radera deras chattkonversationer, talar med styrka för att Richard Johanson ville undkomma lagföring för kommande brott och talar emot förklaringen att hjälpmedel skaffades för suicidala syften och /eller att de skulle tjäna som rekvisita för hans fantasier. I detta sammanhang ska det tilläggas att Richard Johanson i presenterade filmklipp där han vistats i målsägandenas fastighet alltid haft handskar på sig, vilket också talar emot hans berättelse. Det är också visat att Richard Johanson under brottsperioden har försökt förmå sin syster att på olika sätt skaffa honom föremål, t.ex. kniv, tändvätska, spade, balaklava och narkotikaklassat bedövningsmedel för hästar, med medskicket att inköpen inte skulle kunna spåras till honom.

Vad som i övrigt talar för Richard Johansons uppsåt till mord är den bevisning som presenterats i form av film-och ljudklipp samt chatthistorik, vari han i konversationer med syster, far och mor uttryckt sig i ordalag såsom följande. "Mitt mål är att eliminera", "längtar till att hamna i fängelse", "jag kommer att befinna mig i fängelse nästa månad", "jag måste få slut på henne", "jag har ju sagt att jag ska döda henne", "det slutar inte förrän de är döda, min plan är att döda dem", "inte slut förrän jag har begått ett mord eller så har jag blivit mördad", "jag kommer att slå sönder henne i så fall, ta en yxa och drämna till i huvudet", "ej tid för polisanmälan, nu är min plan att eliminera dem", "när du ser denna video har jag troligtvis begått ett mord eller har blivit mördad" och "eftersom att när du ser denna video så är jag antingen mördad eller så har jag begått ett mord".

Det finns inget som talar för att Richard Johanson befann sig utanför parets bostad den 19 april 2025 för att, som han själv framfört, avsluta sin övervakning av Jie Yang och Oscar Björhn genom att inhämta all teknisk utrustning som han hade placerat ut kring deras bostad. Bevisningen som lagts

fram styrker i stället åklagarens påstående att Richard Johanson den 19 april 2025 närmade sig kulmen på vårens aktiviteter (se mer om detta nedan under rubriken Olaga förföljelse), och de efterföljande brotten. Det är visat att Richard Johanson befunnit sig utanför målsägandenas lägenhet, utklädd, den 8 april 2025. Vidare har Richard Johanson har filmat sig själv den 9 april 2025, sittandes i målsägandenas trapphus iklädd peruk, med en spruta i handen. De påföljande dagarna, 10, 12 och 13 april, var han tillbaka i deras trapphus och har fotograferat och filmat. Richard Johanson har bl.a. filmat sig själv när han står och lyssnar genom målsägandenas dörr. Vidare är det utrett att han varit på målsägandenas adress efterföljande datum; 14, 15, 16, 17 och 18 april 2025.

Förberedelserna till brotten var enligt tingsrättens mening långt framskridna i april 2025. Någon faktisk omständighet som talar för att Richard Johanson skulle avsluta det projekt som han har beskrivit som ”skäl för att gå upp på morgonen”, och att hans känslomässiga bearbetning av det svek han upplevde från Jie Yang, har inte framkommit. Det är därtill utrett att Richard Johanson hade hyrt rummet på lägenhetshotellet fram till den 4 maj 2025.

De omständigheter som redovisats ovan visar att Richard Johanson hade beslutat sig för att, genom användande av något av de hjälpmedel han tagit med i skåpbilen, döda Jie Yang, men också för att döda Oscar Björhn. I sistnämnda bedömning har tingsrätten särskilt beaktat att Richard Johanson i sina meddelanden, som redovisats ovan, har uttryckt sig om att döda båda målsägandena, och livefeedfilmade Oscar Björhn och skickat en bild till sin syster vari han meddelat henne att det ”tagits för någon minut sedan”.

Den omständigheten att Richard Johanson inte företagit sig fullbordandet av brotten vid ovan nämnda datum och i en film den 9 april 2025 uttryckt viss tveksamhet kring fullbordandet, då han befunnit sig i målsägandenas trapphus och utanför deras ytterdörr, påverkar inte rättens slutsats att Richard Johanson hade uppsåt till förberedelse till mord.

Vad Richard Johanson framfört om att han aldrig haft för avsikt att i verkligheten omsätta sina fantasier om att döda Jie Yang och Oscar Björhn i verkligheten förtar sammanfattningsvis inte värdet av åklagarens bevisning.

Har fara för brottets fullbordan varit ringa?

I 23 kap. 2 § femte stycket brottsbalken framgår att om faran för brottets fullbordan var ringa eller om gärningen med hänsyn till andra omständigheter är mindre allvarlig ska det inte dömas till ansvar. Endast vissa kvalificerade förberedelsegärningar är med andra ord straffbara.

Farebedömningen ska ske vid tidpunkten då förberedelsegärningen företogs (prop. 2000/01:85 s. 42). Faktorer som tillmätas betydelse vid farebedömningen är det tidsmässiga avståndet mellan förberedelsegärningen och ett fullbordat brott, svårigheten att genomföra brottet samt vilket typ av hjälpmedel som används. Är fullbordan för brottet uteslutet eller uppenbart osannolikt är farerekvisitet ofta inte uppfyllt (jfr RH 1998:69).

Bedömningen påverkas dock inte av att faran för brottets fullbordan möjligen var utesluten endast på grund av tillfälliga omständigheter. Att en gärning har innefattat konkret fara för en viss effekt brukar sägas innebära att det ska ha varit möjligt att gärningen skulle medföra denna effekt samt att det dessutom förelegat en viss sannolikhet för effekten i den meningen att det framstår som rimligt att förvänta sig effekten som en följd av gärningen. (NJA 2018 s 512 p. 30.) Förberedelsen måste inte avse en viss konkretiserad gärning utan det är tillräckligt att gärningen avser att brott av visst slag förr eller senare ska komma till utförande. Frågor om tid, plats, brottsoffer och annat kan således vara öppna vid tidpunkten för gärningen.

Den som frivilligt, genom att avbryta gärningens utförande eller annorledes, föranlett att brottet inte fullbordats, ska inte dömas för förberedelse till brott.

Det brottsliga händelseförloppet har i förevarande fall utvecklats så pass långt att förberedelsegärningen ligger relativt nära försökspunkten. Richard Johanson har vid gripandetillfället den 19 april 2025 befunnit sig fysiskt nära Jie Yang och Oscar Björhn med en skåpbil, även den i närheten, fylld med brotts hjälpmedel. Fullbordan för brotten har varken varit uteslutet eller uppenbart osannolikt. Det har inte varit fråga om något frivilligt avbrytande av brottsplaner, utan planerna kom att avbrytas av att målsägandena upptäckte Richard Johanson och polisen grep honom.

Tingsrätten menar att Richard Johansons förberedelsegärningar varit kvalificerade, oaktat försvarets invändning om att mängden bensin i den spruta som hittats i skåpbilen, sannolikt inte skulle döda en person vid injicering. Det har förelegat en konkret fara för de fullbordade brotten på målsägandena eftersom det funnits fler brotts hjälpmedel i bilen, som stått lättillgängligt för Richard Johanson.

Slutsatsen av det anförda är således att Richard Johansons gärningar ska bedömas som förberedelse till mord, på såväl Jie Yang som Oscar Björhn. Det föreligger inte förhållanden i övrigt som fritar honom från ansvar.

Olaga förföljelse

Utredningen

Det är genom Richard Johansons medgivande och den omfattande presenterade bevisningen utrett att Richard Johanson har begått de faktiska gärningarna under åtalpunkterna 1.2 a)–c) och 1.2 e)–f). Richard Johanson har emellertid bestridit att gärningarna är att rubricera som ofredanden. Richard Johanson har därtill förnekat gärningen helt under åtalpunkten 1.2 d).

Åtalpunkten 1.2 d)

Richard Johanson har förnekat att han stått utanför gymmet STC på målsägandenas gata och tittat på Jie Yang som befann sig inne på gymmet. Av utredningen framgår att Richard Johanson har haft omfattande aktivitet på adressen kring gärningstidpunkten. Han har enligt den åberopade telefonuppkopplingen befunnit sig i samma kvarter som gymmet under dagen. Därtill har Richard Johanson fotograferat målsägandenas närbelägna lägenhetshusfasad under samma dag.

Jie Yang har berättat att hon har sett en man med stora solglasögon och en svart peruk som stod och tittade på henne utanför gymmet. Hon har uppgett att hon direkt förstod att det var Richard Johanson. Av utredningen framgår att Richard Johanson har ägt, och använt, både peruk och solglasögon av det slag som Jie Yang har beskrivit i förhör. Därtill har Richard Johanson filmat sig själv i målsägandenas trapphus iklädd samma peruk under samma dag.

Det är därmed styrkt att Richard Johanson befunnit sig på den plats och tid som anges i gärningsbeskrivningen.

Är gärningarna att anse som ofredanden?

Enligt 4 kap. 7 § brottsbalken döms den som fysiskt antastar någon eller utsätter någon annan för störande kontakter eller annat hänsynslöst agerande, om gärningen är ägnad att kränka den utsattes frid på ett kännbart sätt, för ofredande till böter eller fängelse i högst ett år.

Richard Johanson påbörjade i slutet av januari 2025 en omfattande förföljelse av målsägandena genom att vid flera tillfällen, den 26, 30 och 31 januari, filma och fotografera i Jie Yangs dåvarande trapphus i Norrköping. Under samma tidsperiod etablerade Richard Johanson kontakt med Oscar Björhn genom att närma sig honom i Jie Yangs dåvarande trapphus. Richard Johanson presenterade sig som en student vid namn Max och efterfrågade hjälp med sina studier. Richard Johanson (genom aliaset Max) och Oscar Björhn hade därefter

under en period kontakt per WhatsApp. Av utredningen framgår därtill att Richard Johanson den 31 januari 2025 försökt bryta sig in i Jie Yangs dåvarande lägenhet.

Snart efter att Jie Yang folkbokfört sig på sin nya adress i Stockholm framgår att Richard Johanson besökte adressen. Han har vid detta tillfälle fotograferat målsägandenas fasad, filmat porten till målsägandens fasad, filmat tavlan med namnen på de boende i trapphuset, filmat målsägandenas namn på brevlådorna i trapphuset och filmat målsägandenas lägenhetsdörr. Målsägandena såg vid detta tillfälle honom stå och filma/fotografera mot deras lägenhet. De förstod direkt att det var Richard Johanson. Vid samma tillfälle jämförde de det mobilnummer Jie Yang hade till Richard Johanson med det nummer Oscar Björhn hade fått av "Max" och konstaterade att det rörde sig om samma person.

Richard Johanson har alltsedan Jie Yang folkbokförde sig på Oscar Björhns adress till och med dagen för hans gripande i stort sett dagligen, både under dagtid och nattetid, befunnit sig på målsägandenas adress. Han har möjliggjort en i stort sett konstant övervakning av målsägandena genom att sätta upp flertalet övervakningskameror och utrustning för ljudupptagning i anslutning till målsägandenas lägenhet. Övervakningsutrustningen har vid flera tillfällen påträffats och omhändertagits av målsägandenas grannar som har lämnat utrustningen till polisen. Bl.a. den 16 februari 2025 fick polisen till sig övervakningsutrustning som har hittats av boende på adressen.

Övervakningsutrustningen var riktad mot målsägandenas dörr. Den 25 mars 2025 ringde grannar målsägandena och berättade att de hade hittat kameror och ljudinspelningsutrustning i anslutning till målsägandenas dörr. Den 6 april 2025 hittades nya övervakningskameror på målsägandenas adress. Den 14 april 2025 ringde ytterligare en granne avseende teknisk utrustning i huset.

Richard Johansons frekventa närvaro på målsägandenas adress bekräftas av uppkopplingar till Richard Johansons mobiltelefoner men har därtill i huvudsak dokumenterats av Richard Johanson själv. Rätten har tagit del av en stor mängd bilder och videor från målsägandenas lägenhetshus och trapphus, visandes målsägandena, deras lägenhet, deras trapphus och deras brevlåda. Därtill visar en stor del av filmerna Richard Johanson själv när han befinner sig på adressen, dels när han står utanför målsägandenas ytterdörr och synes lyssna efter om de är hemma, dels när han analyserar livesändningar från övervakningskameror riktade mot målsägandenas lägenhet, dels när han analyserar sitt modus operandi och dels när han installerar mer övervakningsutrustning.

Målsägandena har alltsedan Richard Johansons första dokumenterade närvaro på deras adress haft kännedom om att Richard Johanson har förföljt dem. De har känt till hans ihärdiga närvaro, dels genom att själva upptäcka övervakningsutrustning, dels genom information från deras grannar som både har hittat övervakningsutrustning och påträffat Richard Johanson i trapphuset, och dels genom att själva träffa på och se Richard Johanson i och i anslutning till deras lägenhetshus.

Situationen har varit extremt påfrestande för målsägandena som berättat att de inte har vågat lämna lägenheten under perioden och därför kraftigt har reducerat sina sociala liv. De har därtill varit rädda för att tala högt i lägenheten eftersom de varit medvetna om risken att Richard Johanson befinner sig strax utanför ytterdörren, eller på grund av risken för ljudupptagningsutrustning i direkt anslutning till dörren. Målsägandena har uttryckt att de inte kunnat sova, att de haft upprepade mardrömmar, att det brutit ner deras psykiska hälsa m.m. Richard Johansons agerande har även påverkat målsägandenas professionella liv; Jie Yang har inte kunnat avsluta sina studier och Oscar Björhns arbete har påverkats negativt.

Det är uppenbart att Richard Johansons agerande under åtalspunkterna 1.2 a) – 1.2 f) har varit ägnade att kränka målsägandenas frid på ett kännbart sätt. Respektive gärning innebär således ett ofredande.

Mot bakgrund härav har tingsrätten att ta ställning till om gärningarna under åtalspunkterna 1.2 a) – 1.2 f) ska bedömas som olaga förföljelse. Av 4 kap. 4 b § brottsbalken framgår att den som förföljer en person genom att begå vissa i bestämmelsen angivna brottsliga gärningar döms för olaga förföljelse till fängelse i högst fyra år om var och en av gärningarna har utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet. Bestämmelsen omfattar bland annat ofredande enligt 4 kap. 7 § brottsbalken.

Med förfölja avses att någon upprepat angriper, förföljer, plågar, terroriserar eller utsätter en annan person för obehag, till exempel genom att begå brott mot denne. Det krävs inte något särskilt syfte för att handlandet ska anses utgöra en förföljelse. Endast i sällsynta undantagsfall kan upprepad brottslighet som riktas mot en och samma person falla utanför vad som kan anses som förföljelse (prop. 2010/11:45 s. 77 f.) Vad som ska anses som en upprepad kränkning förklaras i förarbetena med gärningar som tar sikte på den personliga integriteten och sker vid upprepade tillfällen (prop. 1997/98:55 s. 133).

Med hänsyn till det ovan anförda finner tingsrätten att Richard Johanson har förföljt Jie Yang och Oscar Björhn genom de ofredanden som han står åtalad för och att var och en av gärningarna har utgjort ett led i en upprepad kränkning av målsägandenas integritet. Richard Johanson ska därför dömas för olaga förföljelse i enlighet med åtalet.

PÅFÖLJD

Rättspsykiatrisk utredning

I det läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. som tingsrätten inhämtat gällande Richard Johanson angavs att en allvarlig psykisk störning vid gärningen och vid undersökningen kunde misstänkas och att det förelåg skäl för rättspsykiatrisk undersökning för ställningstagande till frågan om rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken.

En rättspsykiatrisk undersökning beslutades av tingsrätten den 17 oktober 2025. Av det rättspsykiatriska utlåtandet som av Rättsmedicinalverket expedierades den 14 november 2025 framgår sammanfattningsvis att Richard Johanson inte har begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning, att han vid tiden för undersökningen inte led av en allvarlig psykisk störning, att det därmed inte finns medicinska förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap brottsbalken.

Allmänna utgångspunkter för straffmätningen

Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2020 s. 703 behandlat frågor om straffvärdebedömning och straffmätning vid förberedelse till mord samt angett följande. En riktlinje bör vara att straffet för ett förberedelsebrott som regel inte bör sättas högre än en tredjedel av straffmaximum för det fullbordade brottet. Om livstid ingår i straffskalan för det fullbordade brottet, kan det därvid vara lämpligt att räkna med ett straffmaximum som med några år överstiger det högsta tidsbestämda straff som kan dömas ut. Var inom spannet som straffvärdet för förberedelsebrottet i det enskilda fallet bör bestämmas – eller om det finns skäl att överskrida spannets gräns – får bedömas med tillämpning av allmänna regler och principer för straffmätning samt med beaktande av förberedelsebrottets speciella karaktär. Vid en sådan straffmätning är det av betydelse hur nära det fullbordade brottet som förberedelsebrottet ligger och graden av farlighet i övrigt. Även gärningsmannens insikter, avsikter och motiv

har betydelse, liksom förekomsten av förmildrande respektive försvårande omständigheter.

Med utgångspunkt i vad som framförts ovan har tingsrätten att utgå från att straffvärdet för förberedelse till mord som högst kan uppgå till fängelse i sju år.

Straffmätningen i detta fall

Richard Johanson ska nu dömas för två fall av förberedelse till mord samt olaga förföljelse. Han förekommer med ett avsnitt i belastningsregistret som inte har någon betydelse för bedömningen nu.

Åklagaren har framfört att straffvärdet för den samlade brottsligheten inte understiger fängelse i nio år.

Rätten utgår i straffvärdebedömningen, vad gäller förberedelsegärningarna, ifrån ovan återgivna avgörande från Högsta domstolen. Tillsammans med asperationsprincipen, och där den olaga förföljelsen påverkar straffvärdet i mindre utsträckning, innebär detta att tingsrätten är beredd att dela åklagarens bedömning att straffvärdet för den samlade brottsligheten motsvarar fängelse i nio år. Följande överväganden har gjorts i den bedömningen.

Enligt rättens mening kan den omständigheten att Richard Johanson haft flera tillfällen att förverkliga sina avsikter genom att fysiskt vara nära målsägandena, men ändå avstått från fullbordan till brott, inte påverka straffmätningen i mildrande riktning. Det ligger redan i rättens bedömning ovan och brottsrubriceringen i sig att faran för fullbordan för brott inte varit ringa. I linje med rättens bedömning att Richard Johanson inte har trätt tillbaka frivilligt från förberedelsen till mord kan han vidare inte sägas ha varit långt ifrån försökstidpunkten när han påträffades utanför målsägandenas bostad och samtidigt hade sin skåpbil, full med brottshjälpmedel, nära deras bostad.

Frågan är då om det finns andra förmildrande omständigheter som kan påverka straffmätningen, såsom Richard Johansons psykiska ohälsa eller om hans handlande stått i samband med hans bristande utveckling, erfarenhet eller omdömesförmåga (29 kap. 3 § 2 och 3 p rättegångsbalken) på det sätt som försvaret hävdar. Enligt tingsrättens mening finns det inga omständigheter som talar för att förutsättningar finns för en sådan strafflindring. I denna slutsats har tingsrätten beaktat att det i det rättspsykiatriska utlåtandet konstaterats att Richard Johanson bedömts vara minst genomsnittligt begåvad och att det inte har framkommit något som skulle ge stöd åt exempelvis en depressionsdiagnos vid tidpunkten för gärningarna.

Straffmätningens värde för brottsligheten är mot den bakgrunden enligt rättsens bedömning fängelse i nio år. Mot bakgrund av det höga straffmätningens värde och de allvarliga brott det är fråga om, samt slutsatserna i det rättspsykiatriska utlåtandet, kommer någon annan påföljd än fängelse inte i fråga. Richard Johanson ska dömas till fängelse i nio år.

ÖVRIGT

Förverkande

Åklagaren har begärt att i beslag taget gods, se bilaga 1, ska förverkas från Richard Johanson enligt 36 kap. 9 § eller 36 kap. 12 § brottsbalken. Det handlar om ett stort antal föremål, däribland mobiltelefoner, datorer, hårddiskar, minneskort, teknisk utrustning, men också föremål såsom spade, tändvätska, handfängsel, dyrkningskit och peruk.

Richard Johanson har bestridit åklagarens yrkande.

Av 36 kap. 9 § brottsbalken följer att egendom som har använts som hjälpmedel vid brott får förverkas (hjälpmedelsförverkande), om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller

egendom som har varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott, om brottet har fullbordats eller om gärningen har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse eller stämpling.

Tingsrätten anser att det finns särskilda skäl för att bifalla åklagarens yrkande om att förverka i beslag taget gods eftersom det skulle vara stötande att låta Richard Johanson behålla egendomen som använts vid brotten, oavsett risken för fortsatt brottslighet. Åklagarens yrkande ska därför bifallas för alla föremål som tagits i beslag.

Skadestånd

Jie Yang och Oscar Björhn har yrkat 150 000 kr vardera i kränkningssättning, varav 100 000 kr avser förberedelse till mord och 50 000 kr för olaga förföljelse.

Richard Johanson har, med hänsyn till sin inställning i skuldfrågorna, motsatt sig att betala skadestånd till målsägandena. Han har inte godtagit något belopp som skäligt i och för sig.

Kränkningssättning avser att kompensera känslor som handlingen har framkallat, såsom rädsla, förnedring, skam eller liknande som inte behöver ta sig medicinska uttryck. Det krävs en allvarlig kränkning av den personliga integriteten för att kränkningssättning ska utgå. Vid förberedelse till brott ligger det i sakens natur att det tilltänka brottsoffret sällan har kännedom om huvudbrottet och därmed vid gärningstillfället inte åsamkats sådana ersättningsgilla känslor som exempelvis rädsla. Högsta domstolen har i ett avgörande anfört att förberedelse till brott därmed, sett till sin konstruktion, är en brottstyp där det typiskt sett inte förekommer någon skada eller kränkning (NJA 2020 s. 703 p. 12).

I några fall av förberedelse till mord har målsäganden trots detta tillerkänts kränkningersättning. I flera av dessa fall har det rört sig om förberedelsebrott som avancerat så långt att målsäganden blivit varse att gärningsmannen stod i begrepp att påbörja genomförandet av brottet (se till exempel Hovrätten för Nedre Norrlands dom den 16 april 2014 i mål nr B 215-14 och Attunda tingsrätts dom den 11 oktober 2022 i mål nr B 185-22). I andra fall, då målsäganden fått reda på mordplanen först efter att personer har gripits, har det inte ansetts berättiga till kränkningersättning eftersom målsäganden inte kan anses ha lidit skada eller utsatts för kränkning (se till exempel Svea hovrätts dom den 24 januari 2023 i mål B 14568-22 och Svea hovrätts dom den 13 juni 2024 i mål B 5149-24).

Vad gäller de enskilda anspråken gör tingsrätten följande bedömning.

Jie Yang och Oscar Björhn har under perioden slutet av januari – 19 april 2025 varit föremål för Richard Johansons ihärdiga uppmärksamhet. Han har bevakat paret på ett systematiskt sätt. Han har installerat avlyssnings- och kameraövervakningsapparat omkring deras bostad. När den upptäckts har Richard Johanson snabbt installerat ny teknisk utrustning. Han har utgett sig för att vara någon annan i syfte att skapa relation till Oscar Björhn och erhålla information om Jie Yang. Richard Johanson har även klätt ut sig för att inte bli igenkänd av målsägandena när han uppehållit sig kring paret. Som framgår ovan har målsägandena varit medvetna om Richard Johansons närvaro i och kring deras fastighet vari deras bostad finns under i stort sett hela brottsperioden för förföljelsen. Vid gripandetillfället den 19 april 2025 var det målsägandena som upptäckte Richard Johansons skåpbil, parkerad i närheten av deras bostad och uppmärksammade polisen på hans närvaro. Detta föregicks av att Jie Yang mötte Richard Johanson utanför fastigheten. Tingsrätten anser mot bakgrund av detta att målsägandena blivit utsatta för sådana kränkningar av Richard Johanson att de har rätt till ersättning, även för förberedelsebrottet.

Skälig ersättning för kränkningarna bestäms till 100 000 kr jämte ränta vardera till Jie Yang respektive Oscar Björhn.

Häktning

Det är, med hänsyn till risken för att Richard Johanson fortsätter begå brott, inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Han ska därför vara fortsatt häktad till dess påföljden får verkställas.

Ersättning till försvararen och målsägandebiträderna

Försvararen advokat Ahlstedt har yrkat ersättning för bl.a. arbete med totalt motsvarande 164,75 timmar i målet. Av dessa anges i arbetsredogörelsen 84 timmar stå för genomläsning av förundersöknings- och tilläggsprotokoll samt egen förberedelse inför huvudförhandling. Vidare kan anmärkas att 13 poster i arbetsredogörelsen rubriceras som ”kontakt med anhöriga” eller liknande.

Målsägandebiträdet advokat Arfaoui har yrkat ersättning för bl.a. arbete med totalt motsvarande 113,5 timmar i målet. Av dessa anges i arbetsredogörelsen 85 timmar stå för genomläsning av förundersöknings- och tilläggsprotokoll samt egen förberedelse inför huvudförhandling.

Målsägandebiträdet advokat Yanko har yrkat ersättning för bl.a. arbete med totalt motsvarande 125,75 timmar i målet. Av dessa anges i arbetsredogörelsen 85 timmar stå för genomläsning av förundersöknings- och tilläggsprotokoll.

Åklagaren har yttrat sig över kostnadsräkningarna och har förklarat sig inte ha någon erinran mot yrkade ersättningar.

Tingsrätten kan för sin del konstatera att förundersökningsprotokollet inklusive tilläggsprotokoll tillsammans utgör drygt 4 500 sidor. Innehållet i detta material är å andra sidan inte på något sätt svårtillgängligt, att jämföra med t.ex. brottmål som handlar om ekonomisk brottslighet. Mot bakgrund av detta

har rätten svårt att se att det skulle ha tagit advokaterna motsvarande två hela arbetsveckor att ta sig igenom materialet. En del av materialet består av bilder och annat som inte kräver läsning alls. I vart fall bedöms tidsåtgången för genomläsningen, och därmed ersättningsanspråken, inte som skälig.

En offentlig försvarare får av staten betalt för att tillvarata en misstänkts eller åtalads rättigheter under hela brottmålsprocessen, från förundersökning till eventuell rättegång. Arbetet innefattar att analysera bevismaterial, förbereda försvaret, förhöra vittnen, framföra försvaret i rätten och förhandla om påföljder eller överklaga domar vid behov. Vad gäller försvararens ersättningsanspråk för kontakt med anhöriga menar tingsrätten att vad som yrkats i denna del, i ljuset av att Richard Johanson är vuxen samt att två vittnesförhör med anhöriga återkallades, oskäligt.

Försvaren och målsägandebiträden får anses vara skäligen tillgodosedda med ersättning för nedlagt arbete för respektive nämnda poster enligt ovan med motsvarande 55 timmar till försvararen respektive 50 timmar till målsägandebiträdena. Yrkade ersättningsanspråk i övrigt godkänns.

Förhållandena är sådana att kostnaderna ska stanna på staten.

Sekretess

Sekretessförordnande ska fastställas i enlighet med domslutet för de uppgifter som förekommer i läkarintyget enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. samt i det rättspsykiatriska utlåtandet och som vid huvudförhandlingen föredragits inom stängda dörrar.

Eftersom det ingår fängelse i straffskalan för brott som Richard Johanson döms för ska han betala en avgift till Brottsofferfonden.

Skiljaktig mening – Anette Hargemark

Jag är skiljaktig i frågan om målsägandenas anspråk på kränkningssersättning. De ska tillerkännas 75 000 kr vardera för kränkning för den olaga förföljelsen, men inte tillerkännas någon ersättning för förberedelse till mord eftersom de inte var varse om Richard Johansons brottsplaner förrän dagen han greps utanför deras bostad.

RÄTTEN

Rådmannen Katerina Petkovska samt nämndemännen Jan Åke Ekström,
Anette Hargemark (skiljaktig mening) och Per Persson

Digitalt signerad av rådmannen Katerina Petkovska

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Stockholms tingsrätt senast **den 16 december 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Stockholms tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

Du kan använda hovrättens blankett för överklagande i brottmål: www.domstol.se/overklagande-i-brottmal. I annat fall kan du utgå från följande punkter.

1. Skriv Stockholms tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Stockholms tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Stockholms tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

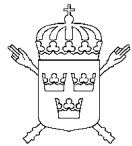
När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Stockholm
City åklagarkammare i Stockholm
Kammaråklagare Svante Alm

Stämningsansökan

2025-09-29

Sida 1(6)
Handling 382

Ärende AM-59759-25
Handläggare 111-21

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Stockholms tingsrätt
B 7892-25

Häktat mål
Åklagarbundet

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

INKOM: 2025-09-29
MÅLNR: B 7892-25
AKTBIL: 95

Stämningsansökan

Tilltalade

Richard Johanson (19920205-3477)

Företräds av advokat Lars Ahlstedt.

- Gripen 2025-04-19, Anhållen 2025-04-19, Häktad 2025-04-22.

Ansvarsyrkanden m.m.

1.1 FÖRBEREDELSE TILL MORD

5000-K421409-25

Richard Johanson har med uppsåt att beröva Jie Yang och Oscar Björhn livet tagit befattning med följande föremål som varit särskilt ägnade att användas som hjälpmedel vid genomförande av brotten: skåpbil, kanyl och spruta innehållande bensin, kniv, försvarsspray, handfängsel, rep, dyrkverktyg, handskar, maskering i form av balaklava, peruk och färgade kontaktlinser, matta, plastsäckar, spade, flaskor innehållande bensin respektive lacknafta, tändare samt övervakningskameror och annan teknisk utrustning avsedd för övervakning av målsägandena. Det hände under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 på Bobergsgatan, Stockholms stad och på andra platser i landet.

Faran för brottens fullbordan har inte varit ringa och gärningarna är inte med hänsyn till andra omständigheter mindre allvarliga.

Richard Johanson begick gärningarna med uppsåt.

Lagrum: 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken

1.2 OLAGA FÖRFÖLJELSE

5000-K421409-25

Richard Johanson har förföljt Jie Yang och Oscar Björhn genom följande brottsliga gärningar. Det hände under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 på Bobergsgatan, Stockholms stad och på andra platser i landet.

a) Ofredanden under perioden januari 2025 till och med den 19 april 2025 genom att Richard Johanson vid ett stort antal tillfällen placerat kameror och annan teknisk utrustning ämnad för ljud- och bildövervakning av målsägandena i och i direkt anslutning till målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan. Målsägandena fick kännedom om utrustningen vilket Richard Johanson kunde förvänta sig.

b) Ofredande den 10 februari 2025 genom att Richard Johanson stått utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan och tittat och fotat/filmat upp mot deras bostad.

c) Ofredande den 17 februari 2025 genom att Richard Johanson skickat ett textmeddelande med kränkande innehåll till Oscar Björhn. Även Jie Yang fick del av meddelandets innehåll vilket Richard Johanson kunde förvänta sig.

d) Ofredande den 9 april 2025 genom att Richard Johanson, iklädd peruk och solglasögon, stått utanför gymmet STC på Bobergsgatan och tittat på Jie Yang som befann sig inne på gymmet.

e) Ofredande den 11 april 2025 genom att Richard Johanson uppehållit sig i och utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan. När målsägandena lämnade bostaden har Richard Johanson följt efter, filmat och sökt kontakt med målsägandena.

f) Ofredande den 19 april 2025 genom att Richard Johanson uppehållit sig utanför målsägandenas bostadshus på Bobergsgatan när Jie Yang lämnade bostaden.

Gärningarna kunde förväntas kränka målsägandenas frid på ett kännbart sätt.

Varje gärning utgjorde led i en upprepad kränkning av målsägandenas integritet.

Richard Johanson begick gärningarna med uppsåt.

Lagrum: 4 kap 4 b § 4 p brottsbalken

Målsägande

Jie Yang

Åklagaren för ej talan

Tolkbehov mandarin/rikskinesiska

Företräds av advokat George Yanko.

Oscar Björhn

Åklagaren för ej talan

Företräds av advokat Maryam Arfaoui.

Särskilda yrkanden

Det yrkas att angivet gods förverkas från Richard Johanson enligt 36 kap 9 § alt. i andra hand 12 § brottsbalken:

- 2025-5000-BG47765 p. 1 (mobiltelefon)
- 2025-5000-BG47782 p. 1-4, 6-7, 9-10 (övervakningsutrustning med tillbehör, mobiltelefon, arbetshandske, balaklava, peruk)
- 2025-5000-BG47801 p. 1-2, 5, 7, 9-21, 24-29 (nitril- och arbetshandskar, tillbehör till teknisk utrustning, trasor, rep, diskhandskar, handfängsel med tillbehör, matta, lacknafta, tändare, balaklava, plastsäckar, bensin, försvarsspray, plastburk med spruta och kanyl, stege, spade)
- 2025-5000-BG49371 p. 2-4 (kameror, GPS-puck)
- 2025-5000-BG49372 p. 1-2, 5, 7, 8:1, 8:3-8:4, 9, 13, 23-26, 30, 35 (datorer, telefon, kamera, hårddiskar, minneskort, dyrkningskit)
- 2025-5000-BG49375 p. 1-5 (kameror med tillbehör)
- 2025-5000-BG49382 p. 1-6 (kameror, handfängsel, kniv, sprutor med kanyler)
- 2025-5000-BG19903 p. 1-2 (kamera med fäste)
- 2025-5000-BG45668 p. 1 (mobiltelefon).

Muntlig bevisning

1. Förhör med målsäganden **Jie Yang (tolkbehov mandarin/rikskinesiska)** om parternas relationer och händelserna enligt åtalet för att bevisa gärningarna.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

2. Förhör med målsäganden **Oscar Björhn** om parternas relationer och händelserna enligt åtalet för att bevisa gärningarna.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

3. Förhör med den tilltalade **Richard Johanson** som förnekar brott.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

Övrig bevisning

1. Tidslinje och sammanfattande underlag (förundersökningsprotokoll s. 241-267) för att bevisa det övergripande händelseförloppet med nedslag, och datumen för dessa, under brottsperioden.
2. Chatthistorik mellan Jie Yang och den tilltalade (chattbilaga till fup, s. 1265-1280) för att bevisa när i tid Yang avslutade deras relation.
3. PM om polisanmälningar (förundersökningsprotokoll s. 268) för att bevisa hur den tilltalade polisanmält Jie Yang efter uppbrottet.

4. Extraktionsprotokoll (förundersökningsprotokoll s. 374-381, 607-614, 766-770, 823-829, 848-851, 974-977, 991-994) för att bevisa vilka mobiltelefoner/lagringsmedia som brukats av den tilltalade under brottsperioden samt i vilka enheter åberopat extraktionsmaterial funnits.
5. Foton, skärmdumpar samt film- och ljudklipp från den tilltalades telefoner/lagringsmedia med tillhörande förklarande PM/protokoll (förundersökningsprotokoll s. 327-331, 383-384, 387-390, 392, 401, 433-440, 449-454, 459-463, 622, 628, 635, 797-804, 832-839, 841, 847, 867-868, 879-881, 886-918, 927-929, 978, 987-990, 999-1001, 1056-1094) för att bevisa hur den tilltalade under brottsperioden dokumenterat sina rörelser i och kring målsägandenas bostadshus, hans hantering av övervakningsutrustning samt att han uttryckt avsikt att övervaka, hämnas på och döda målsägandena.
6. Film-PM och transkribering avseende film på den tilltalade tagen av målsägandenas granne (förundersökningsprotokoll s. 346-354) för att bevisa hur den tilltalade rört sig i målsägandenas bostadshus och lämnat falska uppgifter om sina förehavanden där.
7. Sök- och webbhistorik från den tilltalades telefoner (förundersökningsprotokoll s. 382-383, 413-432, 615-621, 632, 662-706, 771-796, 830-831) för att bevisa att han förföljt och planerat att mörda målsägandena.
8. Underlag avseende köp (förundersökningsprotokoll s. 237-240) för att bevisa när den tilltalade införskaffat sprutor, kanyler, kamera och trappstege.
9. Chatthistorik mellan den tilltalade och hans syster (chattbilaga till fup, s. 4-10, 26, 29-32, 37-38, 75, 105, 122-124, 132, 135-136, 138, 161, 187, 193, 202-203, 208, 224, 237, 245-246, 264, 271-273, 295, 309, 313-315, 319-322, 352-354, 358, 362-365, 376, 420, 484-487, 505, 588-596, 599, 711, 782, 819, 836-837, 892, 903, 908-911, 921-925, 988, 1021-1026, 1159, 1189) för att bevisa hur tilltalad förföljt och planerat att mörda målsägandena.
10. Inspelade telefonsamtal/röstmeddelanden mellan den tilltalade och hans syster jämte ljud-PM (förundersökningsprotokoll s. 244, 468-472) för att bevisa att tilltalad planerat att mörda målsägandena.
11. Inspelat telefonsamtal mellan den tilltalade och hans pappa jämte film-PM (förundersökningsprotokoll s. 886-890) för att bevisa att tilltalad planerat att mörda målsägandena.
12. Inspelat telefonsamtal mellan den tilltalade och hans mamma jämte ljud-PM (förundersökningsprotokoll s. 411-412) för att bevisa att tilltalad planerat att mörda målsägandena.

13. Chatthistorik mellan den tilltalade och Oscar Björhn (chattbilaga till fup, s. 1225-1227, 1259-1264) för att bevisa hur den tilltalade initierade kontakt med Björhn samt ofredandet i ÅP 1.2 punkten c).
14. GPS- och mastuppkopplingar med tillhörande brukar-PM (förundersökningsprotokoll s. 1017-1055) för att bevisa hur den tilltalade tiden fram till gripandet rört sig i och kring målsägandens bostadshus.
15. Händelserapporter, beslagsprotokoll och liknande underlag kopplat till målsägandenas bostadsadress under brottsperioden (förundersökningsprotokoll s. 272-279, 284-287, 289, 293, 302-305, 310-312, 336-341, 355-359, 368, 978) för att bevisa den tilltalades hantering, och målsägandenas/grannars fynd, av övervakningsutrustning på aktuell plats.
16. Film-PM avseende av Yang tagen film på den tilltalade i samband med ofredande i ÅP 1.2 punkten f) (förundersökningsprotokoll s. 1007-1013) för att bevisa händelsen och omständigheterna kring den tilltalades gripande.
17. Händelserapport i samband med gripandet av den tilltalade (förundersökningsprotokoll s. 12-25) för att bevisa ofredande i ÅP 1.2 punkten f) samt omständigheterna kring gripandet.
18. PM, protokoll och foton från gripandet av den tilltalade (förundersökningsprotokoll s. 50-51, 65, 70-71, 73-124) för att bevisa omständigheterna kring gripandet och efterföljande husrannsakan och fynd i hans skåpbil.
19. Underlag avseende bokningsuppgifter och husrannsakan på hotellrum (förundersökningsprotokoll s. 125-132, 139, 143-167, 173-188, 191-194, 208-215, 221, 231, 234-236, 256-257, 267) för att bevisa fynd i den tilltalades hotellrum.
20. Analysresultat avseende DNA (förundersökningsprotokoll s. 1108-1116) för att bevisa att den tilltalade befattat sig med beslagtagna föremål.
21. Utlåtanden från RMV och Giftinformationscentralen (förundersökningsprotokoll s. 1117-1129) för att bevisa fara för förberedelsebrottens fullbordan i förhållande till vissa införskaffade och tilltänkta brotts hjälpmedel.
22. Underlag avseende beslagtagen restriktionspost (förundersökningsprotokoll s. 1095-1104) för att bevisa att den tilltalade under häktetiden försökt förmå andra att i polisförhör lämna falska uppgifter om brott begångna av Jie Yang.

23. Beslagsprotokoll (förundersökningsprotokoll s. 70, 112-124, 143-167, 289, 341, 372) för att bevisa beslag samt till stöd för förverkandeyrkandena.

Handläggning

Den skriftliga bevisningen kommer att presenteras i de delar som bedöms vara mest centrala, varvid hänvisning önskas i övriga delar.

Uppskattad förhandlingstid: tre heldagar inkl. viss reservtid.